

Uitkomsten van het onderzoek wachttijd aflevering geleidehond

Inleiding

In 2024 is namens de Oogvereniging een groot onderzoek gedaan naar de ervaringen van geleidehondgebruikers in hun relatie met de scholen en de revalidatie-instellingen. Een belangrijk probleem dat daaruit naar voren kwam was de lange wachttijd voor het krijgen van een geleidehond. Wachttijden van een jaar of meer bleken geen uitzondering te zijn.

De Oogvereniging vindt, evenals de scholen, dat er maatregelen nodig zijn die kunnen leiden tot een kortere wachttijd. Die maatregelen zullen voor een deel door de rijksoverheid en de zorgverzekeraars moeten worden genomen. Om goed voorbereid het overleg met deze partijen in te gaan was het nodig om nog enkele feiten te verzamelen.

Met dit onderzoek wilden we ten eerste feitelijk informatie ophalen over de lengte van de wachttijd en de tussentijdse contacten met de school. Ten tweede wilden we persoonlijke informatie krijgen over de invloed die de afwezigheid van een geleidehond op de kwaliteit van het leven heeft gehad.

We erkennen dat de personen die op hun eerste hond wachten ook belang hebben bij een snelle aflevering van de hond. Toch legden we de vraag over de invloed van het wachten op de kwaliteit van leven alleen voor aan de gebruikers die naar een vervangende hond uitkijken. Zij hebben hun leven immers al afgestemd op de mogelijkheden die een geleidehond hun bood. Het effect van de afwezigheid van een hond op hun leven wilden we graag in beeld brengen.

We wisten en weten niet hoeveel personen er op een vervangende hond wachten. Het is daarom niet mogelijk om een kwantitatief oordeel uit te spreken over de omvang van de respons. Wel denken we dat we met de ontvangen reacties een beeld hebben gekregen van de problematiek dat indrukwekkend genoeg is om de zorgen die we hadden te onderbouwen.

Het onderzoek is in februari 2026 uitgevoerd.

De gegevens zijn onder begeleiding van de Werkgroep ontwikkeling Europese normen voor assistentiehonden verwerkt door L.F. Meijer te Nijkerk.

Respondentengroep

De vragenlijst is online door 27 personen ingevuld. Eén ervan is niet verder gekomen dan de tweede vraag. Deze is geschrapt.

Van de 26 respondenten wachtten twee personen op de eerste hond.

Was de hond tijdens het onderzoek al afgeleverd?

Om te voorkomen dat we informatie zouden krijgen over wachttijden die niet meer actueel waren, hebben we de doelgroep beperkt tot personen die nog op de aflevering wachtten en de personen bij wie niet langer dan een half jaar eerder de hond voor instructie was afgeleverd.

Van de 26 respondenten hadden 7 personen inmiddels een hond. Bij één van hen was dat de eerste hond.

Is na het voorzorgbezoek een indicatie gegeven over de duur van de wachttijd?

Eén respondent heeft geen voorzorgbezoek gehad. (Vervangende hond.) Deze heeft evenmin een indicatie omtrent de wachttijd gekregen.

Van de 25 respondenten die wel een voorzorgbezoek hebben gehad, hebben vier personen geen indicatie gekregen. Dit betrof in alle vier gevallen een vervangende hond.

Duur van de wachttijd

Van de 7 respondenten bij wie de hond niet langer dan een half jaar geleden een hond is afgeleverd, zijn in één geval geen gegevens over de wachttijd vermeld. In 4 van de overige 6 gevallen week de werkelijke wachttijd weinig of niet van de voorspelde duur af.

In 1 geval overschreed de werkelijke wachttijd met een derde de voorspelde duur en in 1 geval was de werkelijke wachttijd tweemaal zo lang als de voorspelde duur.

Wat de respondenten betreft die nog in de wachttijd zaten kan samengevat het volgende worden gezegd:

In slechts 4 gevallen wordt verwacht dat het wachten ongeveer een jaar zal duren.

In 6 gevallen moet men rekening houden met een wachttijd van anderhalf jaar.

In 5 gevallen kan het twee jaar of langer duren voordat er een nieuwe hond beschikbaar is.

In 4 gevallen heeft de school geen indicatie gegeven. Deze personen hadden er 4, 6, 40 respectievelijk 50 maanden op zitten.

In 9 gevallen zat men nog onder het verwachte aantal te wachten maanden.

In 3 gevallen zat men op het aantal maanden dat zou moeten worden gewacht.

In 3 andere gevallen had men het aantal te wachten maanden al ruimschoots overschreden.

Bij de personen bij wie inmiddels een nieuwe hond was afgeleverd, was de werkelijke wachttijd bij 2 van de 6 gevallen langer dan een jaar.

Voor wie gewend is aan het werken met een geleidehond, is elke maand zonder hond een maand te lang. Dat een opgeleide hond niet op afroep beschikbaar is, is begrijpelijk. Maar als we zien dat de wachttijd in 13 van de 21 gevallen de duur van een jaar overschreed dan wel overschrijdt, dan vinden we dat echt wel zorgelijk.

Zie voor de details bijlagen 1 en 2.

Contact met de school tijdens wachttijd

Van de 26 wachtenden hebben er 5 tijdens het wachten geen contact met de school gehad.

Bij de 21 respondenten die wel contact met de school hebben gehad, ging het contact in 4 gevallen van de school uit, in 6 gevallen van de cliënt en in de overige 11 gevallen nu eens van de school, dan weer van de cliënt.

Het aantal respondenten dat tijdens de wachttijd (nog) niet door de school is benaderd is 11 van de 26.

In bijlage 3 is per respondent een verband gelegd tussen het aantal contacten in relatie tot de duur van de wachttijd.

In totaal hebben 21 respondenten tijdens de wachttijd contact met de school gehad. Van degenen die tijdens het onderzoek reeds een hond hadden gekregen kon er één niet in het overzicht worden opgenomen, omdat de wachttijd niet kon worden berekend wegens de afwezigheid van het voorzorgbezoek en een indicatie van de duur van de wachttijd.

Dit verklaart dat in dit overzicht maar van 20 respondenten die contact met de school hebben gehad gegevens zijn opgenomen.

Van de 5 personen die (nog) geen contact met de school hebben gehad kan van 4 van hen worden aangegeven hoeveel maanden er zijn verstreken sinds het voorzorgbezoek. De aantallen zijn 10, 6, 8 respectievelijk 16 maanden.

Uit de gegevens is niet als algemene conclusie te trekken dat het aantal contacten evenredig oploopt met het aantal maanden datmen wacht of heeft gewacht.

Het aantal respondenten dat tijdens de wachttijd (nog) niet door de school is benaderd is 11 van de 26.

Het lijkt ons wenselijk dat de scholen, voor zover van toepassing, tijdens de wachttijd meer investeren in het onderhouden van contact met de betrokken cliënten. Die contacten zijn uiteraard belangrijk als er wezenlijke informatie kan worden gegeven over de vooruitzichten voor de cliënt. Daarnaast kunnen de contacten worden benut voor het geven van informatie of stimulansen die de interesse van de cliënt in de hond als hulp en huisgenoot levendig kunnen houden.

Onderwerpen van het contact

Als onderwerp van het contact werden de volgende zaken genoemd:

- a. De duur van de wachttijd; 14 keer
- b. De machtiging van de zorgverzekeraar; 5 keer
- c. Verzekeringsaspecten; 1 keer
- d. Algemene informatie van de school; 2 keer
- e. Bijeenkomst voor wachtende cliënten; 3 keer
- f. Mobiliteitstraining; 1 keer
- g. De vorderingen van de beoogde hond; 1 keer
- h. Melding van verandering in de werksituatie door de cliënt; 1 keer
- i. Belangstelling voor de situatie van de cliënt in relatie tot de nog werkende hond; 2 keer
- j. Regulier nazorgbezoek in verband met nog werkende hond; 1 keer
- k. Medische problemen bij nog werkende hond; 2 keer
- l. Afkeuring nog werkende hond wegens medische problemen; 1 keer
- m. Pensionering van huidige hond. 1 keer
- n. Overlijden huidige hond; 1 keer
- o. Keuze van soort hond; 1 keer
- p. Persoonlijke wensen; 1 keer
- q. Persoonlijke situatie; 3 keer

In meerderheid gingen de contacten over de duur van de wachttijd (14 keer) en de situatie van de nog werkende combinatie (9 keer). In 5 gevallen wordt de machtiging voor de verstrekking genoemd.

Lesmateriaal

Op de vraag of tijdens de wachttijd lesmateriaal van de school is ontvangen, hebben 11 personen geantwoord dat men niets heeft ontvangen; in 15 gevallen heeft men wel materiaal ontvangen.

In 9 gevallen is het lesmateriaal gebruikt, in 6 gevallen (nog) niet.

Als redenen voor het niet aan de studie gaan werden genoemd:

- a. Het wordt mijn derde hond;
- b. Ik wacht totdat de komst van de hond nabij is;
- c. Wel alles doorgelezen, maar te vroeg in het traject.

We hebben gevraagd of men zich (ook) op een andere manier theoretisch heeft voorbereid op de komst van een hond.

Hierop is 8 keer bevestigend geantwoord.

Genoemd zijn de volgende manieren:

- a. contact met andere geleidehondgebruikers; 1 keer
- b. deelname aan symposia en workshops; 1 keer
- c. lezen van boeken over honden; 2 keer
- d. zelfstudie op internet; 1 keer
- e. tijdens mobiliteitsinstructie; 1 keer
- f. ervaring met eerdere honden; 7 keer
- g. ik wacht tot de komst van de hond nabij is. 1 keer

Van de 15 respondenten die lesmateriaal van de school hebben ontvangen, hebben er 5 zich ook anderszins bekwaamd.

Van de 11 respondenten die geen lesstof van de school hebben ontvangen, hebben er slechts 3 gemeld dat ze op een andere manier kennis hadden opgedaan.

We vinden het wenselijk dat scholen de wachttijd gebruiken om bij de cliënt de kennis op het terrein van de hond als hulp en huisgenoot op peil te houden en eventueel te actualiseren. Hiermee kan de school mede voorzien in de wenselijkheid van contactmomenten tijdens de wachttijd.

Gevolgen van het moeten wachten op een vervangende hond

Van de 26 respondenten wachten of wachtten tot voor kort 24 personen op een vervangende hond. Bij 14 van hen is de wachttijd aangevangen terwijl ze nog een werkende hond hadden.

De volgende reacties hebben we ontvangen op de vraag welke invloed het wachten op de vervangende hond heeft of heeft gehad:

Door 14 respondenten wordt het moeten wachten op de vervangende hond als erg negatief ervaren doordat verplaatsingen buitenshuis meer energie kosten, als gevaarlijk worden beschouwd of eenvoudigweg niet meer mogelijk zijn zonder menselijke hulp. Dit leidt tot gebrek aan beweging en sociaal isolement.

Behalve onder praktische problemen lijdt men ook onder de invloed van de afwezigheid van een huisgenoot die grote betekenis heeft voor het persoonlijk welbevinden. Dat maakt het wachten extra moeilijk.

Van de personen die op een vervangende hond wachten of onlangs wachtten hebben er 11 aangegeven dat ze voor een (nadere) toelichting mochten worden benaderd.

Van dit aanbod hebben we in 2 gevallen gebruikgemaakt.

Bijlage 4 bevat de ontvangen antwoorden.

Restvraag

Op de restvraag zijn 9 inhoudelijke reacties ontvangen. (Zie bijlage 5.)

We citeren er hier een vijftal van, als volgt:

- a. Maak in dit onderzoek en in gesprekken met scholen duidelijk onderscheid tussen mensen die op een vervangende hond wachten terwijl ze de huidige nog hebben en mensen van wie de hond al met (vroeg)pensioen is, want dat maakt nogal een verschil in de ervaringen tijdens het wachten.
- b. Het grootste probleem met het niet op tijd beschikbaar zijn van een hond vind ik het gemis en het aanpassen aan het hebben van wel/geen hond in huis in verband met assistentie.
- c. Het niet weten waar je aan toe bent is echt slopend als je al meer dan 2 jaar wacht op een vervangende geleidehond.
- d. Het weinige contact met de hondenschool vind ik erg jammer. Ook de pensionering van mijn hond waarbij hij naar een adoptie gezin is gegaan vond ik heel erg verdrietig maar rationeel leek het mij de beste keuze voor hem. Na aflevering van hem heb ik niets meer van de hondenschool gehoord terwijl ik het best fijn had gevonden als ze eens zouden vragen hoe het gaat na het afscheid nemen van je maatje. Alleen een paar keer in het jaar een nieuwsbrief met info als je op de wachtlijst staat, maar geen persoonlijk contact helaas.
- e. Mijn wachttijd duurt extra lang omdat ik een herder(kruising) heb gevraagd. Dit werd mij verteld. Ik ben op de wachtlijst gekomen toen mijn hond 8 was. Hij heeft 10 jaar gehaald dus mijn eerste wachttijd kwam ik goed door maar nu word ik gillend gek. Terwijl ik met een zicht van 1/300 en 1/60 nog in een bevoorrechte positie verkeer ten opzichte van vele wachtenden. En ja, je weet beter en je weet dat zij ook hun best doen, maar je voelt je in de steek gelaten, kwetsbaar en verdrietig.

Nijkerk, 15 april 2026

Aantal bijlagen: 5

Bijlage 1

Overzicht 1

In dit overzicht worden de volgende gegevens genoteerd:

Het werkelijke aantal maanden dat is verstreken totdat de hond werd afgeleverd, de indicatie van de duur van de wachttijd in maanden en de aanduiding eerste dan wel vervangende hond.

Werkelijk 11,   indicatie 12, vervangende hond

Werkelijk 12,   indicatie 12, vervangende hond

Werkelijk 16,   indicatie 12 tot 18, eerste hond

Werkelijk 20, indicatie 15, vervangende hond

Werkelijk 24,   indicatie 24, vervangende hond

werkelijk 27,   indicatie 12, vervangende hond

Geen voorzorgbezoek, geen indicatie, vervangende hond

Bijlage 2

Overzicht 2

In dit overzicht gaat het om de gevallen waarin de hond nog niet is afgeleverd.

Het eerste getal geeft het aantal maanden aan dat de wachttijd (al of pas) duurt.

Het tweede getal betreft het aantal maanden dat de wachttijd vermoedelijk zou duren.

Verstreken 2, indicatie 12 tot 18, vervangende hond

Verstreken 8, indicatie 6 tot 12, vervangende hond

verstreken 10, indicatie 18 of meer, vervangende hond

Verstreken 16, indicatie 18, vervangende hond

Verstreken 20, indicatie 24, vervangende hond

Verstreken 20, indicatie 24, vervangende hond

Verstreken 6, indicatie 24, eerste hond

Verstreken 10, indicatie 24, vervangende hond

verstreken 10, indicatie 24 of meer, vervangende hond

Verstreken 12, indicatie 12, vervangende hond

Verstreken 18, indicatie 18, vervangende hond

Verstreken 24, indicatie 18 tot 24, vervangende hond

Verstreken 21, indicatie 12 tot 14, vervangende hond

Verstreken 29, indicatie 18 of meer, vervangende hond

Verstreken 33, indicatie 18 tot 24, vervangende hond

Verstreken 40, geen indicatie, vervangende hond

Verstreken 50, geen indicatie, vervangende hond

Verstreken 4, geen indicatie, vervangende hond

Verstreken 6, geen indicatie, vervangende hond

Bijlage 3

Overzicht 3

In dit overzicht is per respondent een verband gelegd tussen het aantal contacten in relatie tot de duur van de wachttijd.

In totaal hebben 21 respondenten tijdens de wachttijd contact met de school gehad. Van degenen die tijdens het onderzoek reeds een hond hadden gekregen kon er één niet in het overzicht worden opgenomen, omdat de wachttijd niet kon worden berekend wegens de afwezigheid van het voorzorgbezoek en een indicatie van de duur van de wachttijd.

Dit verklaart dat in dit overzicht maar van 20 respondenten die contact met de school hebben gehad gegevens zijn opgenomen.

Van de 5 personen die (nog) geen contact met de school hebben gehad kan van 4 van hen worden aangegeven hoeveel maanden er zijn verstreken sinds het voorzorgbezoek. De aantallen zijn 10, 6, 8 respectievelijk 16 maanden.

Aantal contacten met de school afgezet tegen het aantal maanden dat de wachttijd duurt (verstreken) of heeft geduurd (werkelijk).

Verstreken 2, 2 keer

Verstreken 4, 5 keer

Verstreken 10, 1 keer

Verstreken 10, 10 of meer keer

Verstreken 12, 6 keer

Verstreken 18, 2 keer

Verstreken 20, 2 keer

Verstreken 20, 5 keer

Verstreken 21, 2 keer

Verstreken 24, 4 keer

Verstreken 29, 1 keer

Verstreken 33, 5 of 6 keer

Verstreken 40, 15 of meer keer

Verstreken 50, 15 of meer keer

Totaal 14 respondenten.

Werkelijk 11, 15 keer

Werkelijk 12, 2 keer

Werkelijk 16, 5 keer

Werkelijk 20, 5 keer

Werkelijk 24, 5 keer

Werkelijk 27, 4 keer

Totaal 6 respondenten.

Bijlage 4

Overzicht 4

Gevolgen van het moeten wachten op de vervangende hond.

We ontvingen de volgende reacties:

- a. Van onafhankelijk leven naar afhankelijk leven; minder beweging, zoals wandelen; beperking in het sociale leven; alles duurt driedubbel zo lang als ik wat wil ondernemen, dus kan ik bijvoorbeeld maar 1 winkel in plaats van 3 bezoeken; het leven kost veel meer energie.
- b. Minder mobiel, meer thuis geweest, minder zelfstandig reizen, rolstoel niet kunnen gebruiken, meer pijn, meer medicatie, minder sociale contacten, minder vrijwilligerswerk, minder zelf boodschappen kunnen doen.
- c. Ik ga veel minder zelfstandig op pad om dingen te doen; als ik met de stok loop is de reistijd 2,5 keer zo lang als met een hond; alles kost heel veel meer energie.
- d. Heel veel, isolement, verdrietig, en tegen depressie aan; ik hoop dat ik niet te lang hoef te wachten op de vervangende hond, terwijl ik nog een hond heb, maar ja, die gaat niet zo lang meer mee.
- e. Er was gelukkig nauwelijks invloed; ik heb altijd de techniek van het stoklopen goed bijgehouden, omdat ik niet te afhankelijk wil zijn van de hond.
- f. De vermoeidheid is er weer en de onzekerheid op straat en dat resulteert in het vermijden van het weggaan.
- g. Ik heb nog een hond in functie.
- h. Doordat mijn huidige hond oud wordt en medische problemen heeft, kan ze mij niet meer zo intensief helpen als hiervoor; daardoor werk ik nu vanuit huis in plaats van kantoor en ga ik niet overal heen waar ik eigenlijk heen wil.
- i. Meer afhankelijkheid van andere mensen.
- j. Ik heb nu nog een werkende hond.
- k. Mijn huidige hond kan nog op beperkte schaal ingezet worden, dus de invloed is beperkt, al is mijn mobiliteitsgraad niet op het niveau waar ik het graag hebben wil; wegens niet goed functioneren van mijn huidige hond heb ik taken en routes teruggebracht naar werkbaar level, wat minder is dan ik graag zou willen.
- l. Ik heb mijn huidige hond nog, maar ik sta op de wachtlijst voor vervangende hond.
- m. Geen; mijn huidige hond is nog in functie; ik ben wel bang dat als zij op haar tiende met pensioen gaat, ik zonder hond kom te zitten; dat gaat slecht zijn voor mijn zelfstandigheid.
- n. Veel, overal tegen aanlopen, snel vermoeid, minder beweging.

- o. Onzeker op straat, vooral bij onverwachte situaties zoals opbrekingen of onbekende plekken; onrustig, alleen voelen zonder Maatje naast je; gefrustreerd dat je totaal niet weet waar je aan toe bent; verdrietig omdat ik de keuze heb gemaakt mijn gepensioneerde hond niet te houden en dan nog maanden zonder hond te zitten.
- p. Verplaatsingen zonder hond vragen meer energie; verslechtering van mentaal welbevinden (gevoel hebben van weinig perspectief hebben, leven staat op pauze); ik kom minder buiten en heb ook steeds minder motivatie om voor iets wat wel kan wachten de deur uit te gaan; minder beweging met gevolgen van dien.
- q. Ik ga bewust minder op pad omdat het buiten nu levensgevaarlijk is; ik zie nog wat, maar minder en duidelijk niet genoeg; bijvoorbeeld: ik kijk met zorg naar links, zie niks en word bij stap twee door een nijdige mevrouw bijna van de sokken gereden; zo kan ik doorgaan; ik merk nu hoeveel mijn hond voor me deed, hoe vaak ik tegenwoordig mis stap en op mijn neus lig; al die takken in mijn gezicht en bijna in mijn ogen; en natuurlijk mis ik mijn hond, mijn vriendje; ik probeer mijn conditie op peil te houden, maar zonder hond, met alle mogelijke gevaren, is dat moeilijk.
- r. Nu er geen geleidehond is moet ik keuzes maken over de dingen die ik doe; ik kan niet alles doen wat ik zou willen; spontaan iets doen is er al helemaal niet meer bij; mijn wachttijd duurt extra lang omdat ik een herder(kruising) heb gevraagd; dit werd mij verteld; ik ben op de wachtlijst gekomen toen mijn hond 8 was; hij heeft 10 jaar gehaald, dus mijn eerste wachttijd kwam ik goed door, maar nu word ik gillend gek.
- s. Geen invloed; mijn werkende hond ging met pensioen en de nieuwe hond nam het over.
- t. Geen; tijdens de wachttijd had ik nog een werkende hond.
- u. Op dit moment heb ik nog een hond in functie.
- v. Ik wacht al drie jaar op een werkende hond. Er is tussentijds wel een hond afgeleverd, maar die moest na een half jaar worden afgekeurd wegens artrose. Jarenlang kon ik dankzij geleidehonden een actief leven leiden. Al meer dan drie jaar is mijn mobiliteit zeer beperkt; dat is moeilijk te verdragen.
- w. Ondanks opfrislessen voor mobiliteit is mijn wereld klein geworden. Om naar mijn werk te komen heb ik begeleiding nodig. Hulp moeten vragen vind ik moeilijk.

Bijlage 5

Overzicht 5

Op de restvraag hebben we de volgende inhoudelijke reacties ontvangen:

- f. Maak in dit onderzoek en in gesprekken met scholen duidelijk onderscheid tussen mensen die op een vervangende hond wachten terwijl ze de huidige nog hebben en mensen van wie de hond al met (vroeg)pensioen is, want dat maakt nogal een verschil in de ervaringen tijdens het wachten. 2 keer
- g. Het grootste probleem met het niet op tijd beschikbaar zijn van een hond vind ik het gemis en het aanpassen aan het hebben van wel/geen hond in huis in verband met assistentie.
- h. Ik lees in de inleiding dat scholen de huidige wachttijden ook ervaren als problematisch. Dat impliceert dat de duur van de wachttijd totaal uit de invloedssfeer van de scholen ligt. Aan wie ligt het dan wel en wat is hier dan debet aan? Ik hoor verhalen over een bepaalde school die mensen met een hond jonger dan 8 jaar al niet eens toelaten op de wachtlijst. Dit is mijns inziens een zorgelijke ontwikkeling.
- i. Ik heb expliciet gekozen voor een kleinere hondenschool zodat de lijntjes kort zouden zijn en het contact persoonlijker. Maar dit bleek en blijkt toch wat tegen te vallen. Het hebben van contact met de begeleider is omslachtig en terugkoppelingen duren relatief lang. De begeleiding bij aflevering was wel erg prettig en hierover konden wel hele goede afspraken gemaakt worden. Die flexibiliteit heb ik wel als erg positief ervaren. De klant vriendelijkheid van het ondersteunende team mag wat mij betreft een stuk informeler en persoonlijker.
- j. Het niet weten waar je aan toe bent is echt slopend als je al meer dan 2 jaar wacht op een vervangende geleidehond.
- k. Wachttijd moet transparanter zijn.
- l. Het weinige contact met de hondenschool vind ik erg jammer. Ook na de pensionering van mijn hond waarbij hij naar een adoptie gezin is gegaan vond ik heel erg verdrietig maar rationeel leek het mij de beste keuze voor hem. Na aflevering van hem heb ik niets meer van de hondenschool gehoord terwijl ik het best fijn had gevonden als ze eens zouden vragen hoe het gaat na het afscheid nemen van je maatje. Alleen een paar keer in het jaar een nieuwsbrief met info als je op de wachtlijst staat, maar geen persoonlijk contact helaas.
- m. Mijn wachttijd duurt extra lang omdat ik een herder(kruising) heb gevraagd. Dit werd mij verteld. Ik ben op de wachtlijst gekomen toen mijn hond 8 was. Hij heeft 10 jaar gehaald dus mijn eerste wachttijd kwam ik goed door maar nu word ik gillend gek. Terwijl ik met een zicht van 1/300 en 1/60 nog in een bevoorrechte positie verkeer ten opzichte van vele wachtenden. En ja, je weet

beter en je weet dat zij ook hun best doen, maar je voelt je in de steek gelaten, kwetsbaar en verdrietig.

- n. Als ik dit had geweten, had ik mij bij een andere school ingeschreven en had ik nu een andere hond gehad. Nu zijn die wachtlijsten inmiddels ook daar lang. Mijn leven is versoberd en versimpeld en mijn leeftijd staat niet stil. Voor een optimale kwaliteit van leven is een geleidehond voor mij van levensbelang. Ik hoop dat ik dit jaar een nieuwe hond krijg en het ellendige lange wachten tot een eind komt.